

Eline Hansens tale ved den internationale Kvindevalgretskongres i Amsterdam

Taler	Dato	Sted
Eline Johanne Frederikke Hansen Formand for Danske Kvindeforeningers Valgretsforbund	1. juni 1908	Amsterdam, Nederlandene

Omstændigheder

Oprindelig trykt i *Kvinden og Samfundet* årgang 24 (16) 1908, s. 204-206

Tale holdt i juni 1908.

Som indledning til den trykte tale vedlægges følgende kommentar:

Paa den internationale Kvindevalgretskongres i Amsterdam i Juni dette Aar holdt Frk. Eline Hansen en Tale, der formede sig som en Redegørelse for Kvindearbejdet for Stemmeretten i Danmark. Paa Grund af Pladsmangel fremkommer den først nu. I Indledningen fremhæves, at vi her i Danmark ikke kender til Revolutioner, og at Kvindernes kommunale Valgret ikke er Resultatet af en pludselig opstaaet Bevægelse men er bleven gennemført ved et langvarigt og ihærdigt forberedende Arbejde, hvor den ældste Forening, »Dansk Kvindesamfund« stadig har været den ledende. Nogle for de fremmede nødvendige historiske Oplysninger om den politiske Situation og Udvikling i Danmark er udeladte, saaledes at Talen her gengives i en noget sammentrængt Form.

Naar man læser denne Redegørelse, som har maattet være ganske oversigtsmæssig, faar man dog sikkert det Indtryk, at omend Reformen er gennemført fuldstændig fredeligt og ligesom baaren frem af Udviklingen, saa er dog Kvindernes stilfærdige, men udholdende Arbejde Skyld i, at Udviklingen har taget denne Retning ligesom Kvindernes Ihærdighed har fremskyndet Reformens Indførelse. Og at dette ogsaa virkelig har været Tilfældet, staar klart for enhver, der har fulgt Sagen med Interesse. Det har derfor maattet vække en Del Forundring, at Præsidenten for den internationale Stemmerets-alliance, Mrs. Chapmen Catt ved Kongressen i Amsterdam i sin Tale om de forskellige Landes Valgretsarbejde har omtalt Danmark paa en Maade, der kunde opfattes, og er bleven opfattet, som om Kvinderne kun i ringe Grad havde medvirket ved Opnaelsen af den kommunale Stemmeret. — Mrs. C. C. siger saaledes, at »Stemmeretsforslaget var indgivet af selve Regeringen uden Ansøgning fra Kvinderne« og at »ingen Stemmeretskampagne blev planlagt«; Udtalelser, som tydeligt nok ikke er i Overensstemmelse med de nedenomtalte Fakta. Det maa i høj Grad beklages, at Mrs. C. C. har kunnet faa en saa fejlagtig Forestilling om Sagens Sammenhæng, og endnu mere, at den er bleven fremsat paa Kongressen.

Vi giver herefter Ordet til Frøken Elvine Hansen.

I Aaret 1871 blev »Dansk Kvindesamfund« stiftet, i Begyndelsen som et Led af Association Internationales des Femmes i Genf. Men allerede det første Aar ophørte Fællesskabet. Paa det første Møde i København erklærede Ordføreren, at Maalet for Bevægelsen var »Fuld kommunal og politisk Valgret for

Kvinder«.

I disse Aar, hvor der var fuldstændig politisk Stagnation, arbejdede den ny Forening paa Kvinders Oplysning, paa deres faglige Opdragelse for at gøre dem uafhængige og fri.

Den liberale Opposition i København bragte ny Kraft til Kvindebevægelsen.

I 1888 indgav »Dansk Kvindesamfund« et Andragende til Regeringen, hvori der fordredes kommunal Valgret for ugifte selvstændige Kvinder. Dette Andragende var underskrevet af Kvinder over hele Landet,

Et Forslag var for i Folketinget, men Landstinget, som ikke ønskede et nyt Korps af Vælgere, behandlede det aldeles ikke, et Medlem erklærede, at det var hverken i Kvindernes eller Samfundets Interesse.

I disse stærkt bevægede Aar blev der stiftet andre Kvindeforeninger, da disse ikke var tilfredse med det Arbejde, der blev udrettet af den ældste Forening. De arbejdede ihærdigt, men de opnaede intet, da de politiske Tilstande gjorde ethvert Fremskridt umuligt. En af dem arbejdede udelukkende for Kvinders Valgret.

Disse Foreninger er igen opløste. En af dem indbød i Aaret 1888 til et skandinavisk Møde i København. Genstand for Drøftelse var Kvinders Valgret.

I 1889 optog det forenede Venstre Valgret for Kvinder paa sit Program. Ved det politiske Valg samme Aar blev Kandidaterne spurgt om deres Stilling til Kvindernes Valgret. I 1890 forebragte Chr. Berg som Fører for Partiet et Lovforslag, hvori han foreslog at give Valgret til selvstændige ugifte Kvinder. I 1892—93 optog Socialisterne paa deres Program kommunal og politisk Valgret for Kvinder.

Samme Aar blev Lovforslaget forelagt igen uden Resultat i Landstinget.

I 1895 blev det gentaget

1898—99 bragte tre Lovforslag, som foreslog udvidet kommunal Valgret, et for København alene omtalte ikke Kvinderne. Ved den Lejlighed blev »Danske

Kvindeforenings Valgretsforbund« stiftet. »Dansk Kvindesamfund« var Medlem af denne Forening, de fleste af de bestaaende Kvindeklubber var Medlemmer, adskillige socialistiske Kvindeklubber ogsaa. Den ny Forening henvendte sig til Forslagsstillerne og Kvinderne blev nu taget med paa Forslaget.

Alle Lovforslagene forblev uden Resultat.

I 1904 trak »Dansk Kvindesamfund« sig bort fra Danske Kvindeforeningers Valgretsforbund, men sluttede sig til det igen i Aaret 1907. I disse tre Aar virkede de alligevel sammen.

I 1901 kom endelig Regeringen i Majoritet i Folketinget. Konsejlspræsidenten erklærede ved en officiel Lejlighed, at Kvinders Valgret var indesluttet i almindelig Valgret.

I Aaret 1904 forelagde Regeringen langt om længe et Lovforslag om almindelig Valgret; dette Lovforslag har været drøftet lige siden, indtil det i Aar er blevet til Lov, som dog ikke giver almindelig, men udvidet Valgret.

Lovforslaget havde udelukket den gifte Kvinde; men Hr. Høgsbro og Socialisten Hr. Hørdum, fik dem sat ind

I Løbet af disse 7 Aar har Kvinderne viet deres Kræfter til Arbejdet for en særlig Lov, som skulde give Kvinderne Valgret paa samme Betingelser, som Mændene har det. Kvinderne havde ikke Held med sig i denne Bestræbelse, de var nødt til at vente og blive et Led i den samlede Valgretsreform.

Kvinderne har endvidere udøvet deres Agitation paa Landstingets Medlemmer. Da dette Ting havde erkendt, at den udvidede Valgret maatte komme, opgav det sin Modstand mod Kvinders Valgret.

Ved Valget i 1903 blev Kandidaterne igen adspurgte om, hvorledes de stillede sig til Kvinders Valgret. Meget faa Kandidater var imod den. Det spændende Spørgsmaal var nu Valgret for den gifte Kvinde. I 1904 stemte Landstinget for at give Valgret til ugifte Kvinder, men dog udtrykte et Medlem som sin Mening, at han foretrak at se Kvinderne indenfor Haremets Mure.

Gifte Kvinder og Tjenestefolk var udelukkede.

I 1905—06 gav Folketinget Valgretsforlaget den samme Udvidelse som Aaret før.

I Vinteren 1906 blev Delegerede fra Danske Kvindeforeningers Valgretsforbund modtagne af Medlemmer af Folke- og Landstinget i Rigsdagen. Om Sommeren samme Aar havde vi den Glæde at se mange af de her forsamlede Damer som vore Gæster i København. Vi tør nok sige, at det interessante Møde har været en god Hjælp for os og har i høj Grad vakt Interessen for Kvindevalg-retten, i Særdeleshed blandt Damerne af de højere Klasser.

Efter ny Valg i 1906 nedsattes et Fællesudvalg for Folke- og Landstinget, og der har Forslaget været drøftet i 1907—08.

Disse sidste Aar har bragt en mægtig Bevægelse blandt Kvinderne selv, ny Klubber og Foreninger er blevne dannede. Dansk Kvindesamfund har faaet en Mængde nye Kredse, politisk Kvinde-forening, tidligere et Medlem af Valgretsforbundet, nu Kvindevalgretsforeningen, gør store Fremskridt over hele Landet. De kvindelige Socialister har dannet deres egen Organisation, en ny Organisation af »Kristelige Kvinder« er lige blevet dannet som Medlem af Valgretsforbundet.

Til Festen paa Raadhuset den 3. Maj sluttede alle Kvinder sig undtagen Socialisterne. Alle Talerne nævnede »Politisk Valgret« som det næste Skridt, der skulde foretages.

Spørgsmaalet drejer sig nu om en Forandring af Valgkredsinddelingen, og det fordrer en Ændring i Grundloven, da vil Øjeblikket komme for den nye Hær af Kvinder til at bruge deres Indflydelse og vinde deres Sporer.

Paa »Dansk Kvindesamfund«s Aarsmøde fra den 3.-5. Juni blev et Medlem af Landstinget valgt ind i Fællestyrelsen.

Søndagen den 28. Juni vil der blive afholdt 40 Friluftsmøder til Fordel for Kvindernes politiske Valgret; de er alle satte i Værk af Valgretsforbundet og af »Dansk Kvindesamfund«s Kredse.

Dette Aar har stillet Danmark i Rang med de andre skandinaviske Nationer.

Kilde

kvinfo.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Kvindebevægelsen, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/eline-hansens-tale-ved-den-internationale-kvindevalgretskongres-i-amsterdam>